

LIBERTATEA

Abonamentul: „Libertatea” (4 pag.) 120 Lei pe an.
„Foaia Interes.” (4 pag.) 80 Lei pe an.
Cel-ce le abonează pe amândouă, le primește cu 150 Lei
pe an, — 75 Lei pe jumătate de an, — 40 Lei pe 3 luni.

Foale pentru popor.

Apare JOIA

Director: Ioan Moța.

Pentru străinătate: 300 Lei pe an, trimiși în bani
țării acelele în preț de 300 Lei, sau prin cec de bancă.

Redacția și Administrația: Orăștie (Jud. Hunedoara)

E bine sau e rău să ne trimitem țaranii afară din țară?

Iată marea întrebare ce se des-
bate azi cu destulă aprindere în
toată țara.

Ce s'a întâmplat?

Franța, care stă pe loc, ori dă
chiar napoi cu numărul locuitorilor
săi, — ar avea atâtea de lucrat prin
țară și — nu are cu cine. Că după
pierderea celor peste 2 milioane de
bărbați în războiu (un milion și
jumătate morți, alt un milion schi-
lozi și ne-buni de lucru) ea, care
n'avea brațe lucrătoare de prisos, ci
doar tocmai pe tocmai câte-i tre-
buiau, — azi simte greu lipsa celor
vre-o 2 milioane de lucrători de
cari a vădit'o marele războiu.

De aceea a dat de veste. că ar
primi bucuroasă, pe un timp oare-
care, barem pe 3 luni, în primăvara
asta, lucrători din alte țări, — și
anume mai ales din țări prietene
sau chiar înrudite.

Și Miniștrii noștri azi la frânel
țării, știind, că în țara asta au fost
foarte mulți oameni cari n'au găsit
nici un fel de lucru, nici un fel de
câștig, — au crezut că fac lucru în-
doit de bun dacă pun în vedere
Franței, că și România le-ar putea
trimite vre-o 30—40.000 de lucră-
tori... Credeau că prin asta își a-
rată dragostea pentru Franța, aju-
tându-o în trebuința ei de brațe
muncitoare, și și oamenilor noștri
le fac un bine, trimițându-i la un
câștig...

Și a trimis Ministerul de Interne
Indrumare Prefecților și prefectii
Pretorilor și Pretorii Notarilor și
Notarii Primarilor, să „bată doba”
pe sate (să dea de știre), că se
caută lucrători în Țara Franțuzească!
Cel cari au voce, să se înștiințeze la
Primărie, ca să fie arătați ca aplicați
a se duce.

Și s'a văzut un lucru, ce trebuie
să pună pe gânduri pe tot omul cu
grijă pentru viitorul neamului nos-
tru în țara lui aceasta!

S'au înștiințat țaranii noștri cu
legheonul: 40—50—100 și 200 din-
tr'un sat! Ba din unele sate, a-
proape tot poporul s'a arătat
gata a-și părăsi vatra părintească și
străbună, și a pleca în lume!.. De
pildă din notariatul Cioara (aci
pe-aproape de Albainia, din vre-o
3 sate) auzim că s'au înștiințat vre-o
1500 de oameni, — adică toți cei
cu brațe bune de lucru. De pe Va-
lea-Geoagiului, de pe Valea-Mură-

șului cea cu comune de frunte, —
regement!

Pentru noi acest lucru e nespus
de întristător. El ne arată la ce
roadă otrăvită a dus lupta nebună
ce se dă între cărturarii poporului
nostru, cari dela războiu încoace nu
fac alta, decât a se certa în chip
sălbatec între ei, a se huli unii pe
alții în fața întregului popor, — ba
a-și batjocori și țara și tot ce are
ea, — încât, mai dând peste noi
și niște ani răi economici, în popor
s'a stins ori-ce voie bună pentru
țară și pentru ce vede în ea! Abia
se făcu veste că ar fi undeva rost
mai bun de traiu, și, uite, stă gata
să ne plece tot poporul! Pentru-că
atâta a fost el amărât în sufletul lui
de cele ce le vede făcându-se și
vorbindu-se, de către domnii lui, —
încât nu se mai poate încălzi nici
pentru casă, nici pentru moșia, pen-
tru țara sa!

Vom vorbi mai pe larg în nu-
mărul de Paști despre această ara-
tare, și vom dovedi fraților noștri
țărani, că — nu le-ar fi de nici
un folos ducerea prin Franța,
și că tare au greșit domnii noștri
când au dat, fără bună socoteală,
această zvoană prin țară, mai făcând
nopti nedurmite bieților oameni nă-
căjiți, chiar acum asupra sfințelor
sărbători.

Cei ce or merge, s'or întoarce
mai săraci decum au plecat și fa-
miliile lor aici vor suferi și mai mult.

Pe aiurea...

La noi guvernul crede că n'are
nimic mai grabnic de făcut,
decât să aducă lege dând
drept de vot femeilor...

Cehoslovăcia e o țară, a cărei
popor de temelie, poporul ceh, —
e mult mai înaintat decât al nostru.

Asta n'o spunem ca să scădem
ceva din vrednicia poporului nostru,
căci nu poate fi asemănare între po-
porul nostru și altul, așa după o o-
chire la stările lui de azi. Numai
privind în trecut poți judeca drept!
Poporul ceh a stat colea între ve-
cini luminați și fericiți, între Nemții
Austriei și Germanii Germaniei Dela
aceștia a avut ce învăța. Și înflorirea
acelor, *netulburată de războaie* sau
de vecini neliniștiți, a prins la vecinul,
și așa a înflorit și poporul ceh. Pe
când neamul românesc trebuia să țină
peptul și spatele în calea năvalelor
păgâne, cari tot în zece ani odată
li pîrjoleau țara! Așa, cum să înflo-
rească și să se înalțe ca alte popoare,
scutite chiar de ei, de năvala păgâ-

nilor? De aci depărtarea între starea
unuia și a celuilalt.

Și acum iacă de ce e vorba:

Ridicându-se și în Cehoslovacia
unele glasuri printre femei, ca să se
dece și femeilor drepturi politice, ca
bărbaților, — „Uniunea Generală a
Femeilor” (marea însoțire a celor mai
luminate femei cehe) s'a adunat la
sfat de curând. Și știți ce a hotărât?

Să înainteze Guvernului un Me-
moriu (Scrisoare cu cercetarea și
chibzuiala lucrului), prin care *ele cer
guvernului, să înlătore din planul
de Lege Administrativă dar a drep-
tului de vot femeilor!* Și anume pe
cel puțin 100 de ani!

Iacă niște femei chibzuite și bine
înțelegătoare.

La noi guvernul și-a pus în gând
să dea vot și femeilor, — deși marea
mulțime a femeilor la noi, e mult-
mult îndărătul femeilor Cehel!

Unparlamentlibrary.org

s'a adus spre desbatere, deocam-
dată la Senat, noua „Lege a Mi-
nelor” (a dreptului asupra bogății-
lor din sânul pământului țării). Iată
lege de acest fel, a fost făcută de
liberalii prin 1923, și legea asta n'a
plăcut deloc străinătății, pentru-că li-
beralii prea puneau pedeci străină-
tății de a se face stăpână pe bogă-
țiile din pământul României. Ei zi-
ceau prin legea lor: Numai acela
mai poate începe scoatere de bogății
din pământul țării, care ia ca părtaș
la întreprindere 60 la sută capital
(bani de părtașie) din țară! Să nu
vii tu Englez sau American sau Fran-
cez sau German, să te așezi stăpân
pe câte un ținut întreg bogat în pe-
trol sau cărbuni, pe câte-un șir de
munți bogăți în aur și argint, — și
să te socoti domn al aceluia ținut,
ca și cum ar fi în Anglia sau A-
merica sau Germania ta, — și să
duci tot câștigul din acea întreprin-
dere, acolo afară în țara ta. Din a-
cela 60 la sută, așadar mai bine de
jumătate, să rămână aci în țară!

S'au supărat străinii pe noi, și
de aceea stăteau așa reci față de
noi... Și tare se bucurau când ve-
deau pe alte partide politice punând
în vedere, că atunci când ele vor
veni la cârmă, vor rupe opritorile
puse de liberalii în calea bogătaşilor
streini.

Și s'au bucurat foarte când a
venit guvernul de azi la putere, pen-
trucă acesta promisese (făgăduise)
că va schimba legea liberală și va
da drept capitalului (bănelului) stein,

la fel cu celui românesc, în ori-ce
ar vrea să întreprindă în țară!

Și guvernul se ține de cuvânt.
Dl ministru Răducanu a pregătit
noua lege, adică *schimbarea și stri-
carea din temelie a legii liberarilor,*
— și acum a pus pe masa Senatu-
lui spre cercetare acea lege. Prin
ea se dă drumul capitalului strela
să vie în țară, să cumpere tot ce
poate și să iee în lucrare, tot așa
ca și cum ar fi o întreprindere ro-
mânească. Dacă vrea, primește și
părtașie românească, dacă nu, nu, —
că va lucra ca în țara sa!

Impotriva acestei legi liberală
s'au ridicat mâinioși. Zilele trecute
d. Ducea, fruntaș între liberali, a fost
pe plângere chiar la Regență, ară-
tându-i multele cuviote cari îi fa-
ce pe liberalii să fie împotriva stricării
legii lor.

Dar Regența nu va opri, nici nu
poate, pe guvern a-și vota legea sa.
Și lupta liberalilor se prevede de
pe acum zadarnică. Doar că ei spun:
— când vom veni noi iară la putere,
vom cere să dregem de nou, ce ne
strică aceștia...

Vom mai vorbi despre acest lu-
cru. Căci în jurul legii acesteia se
va da o luptă plină de învățăminte.
Ea va lumina pe mulți, că de ce s'
azi așa, și nu altfel...

Dl Profesor Iorga

și-a sporit titlurile pentru cari
neamul are să-l numere printre cei
mai mari binefăcători ai săi, — nu
numai ca sămănător de cultură și
pilduitor de cinste, — ci și ca jert-
fitor pentru neam și a lui înălțare.

D-sa avea în București o casă fru-
moasă și prețioasă, primită ca dar
vrednicit la o dată sărbătorească din
viața d-sale. A primit frumosul dar,
— a spus însă atunci îndată, că nu-l
va ținea pentru sine, ci îl va dărui
pentru ce știe d-sa mai bun: pentru
a fi culb de lumină tinerimei uni-
versitare, din ale cărei rânduri se
ridică viitorii conducători ai țării și
ai neamului. Dar întâi va înzestra
această Casă cu bogata d-sale Biblio-
tecă, și când va fi lucrul gata, — o
trece în folosință celor la cari se
gândește.

Acum lucru s'a terminat. Dl Iorga
și-a așezat în Casă Biblioteca cea
de peste 20.000 de cărți de tot fel-
ul, știință, istorie, literatură, română
și în zeci de alte limbi. Și apoi a
vestit în fața Adunării Deputaților,
că — dă scopului ei Casa cu Bi-
blioteca... S'o folosească cu bine
studentii.

— A doua: Fundația „Rege Fer-

dinand I. a dăruit câte 300 000 de Lei ca premiu (răsplată) la 3 învățați ai țării, pentru lucrări de știință foarte prețioase. Între cei 3 e și d. Iorga. Îndată ce a primit darul, a spus: Il primesc tot pentru tinerimea universitară, care va avea și folosul Bibliotecii mele...

E o prea strălucită pildă de a nu râvni la bunurile trecătoare, materiale, cari azi prostesc atâta lume, încât vezi pe mulți primejduindu-și tot bunul nume din trecut, al lor și al familiei lor, — pentru a-și îngroșa punga cu ceva parale venite dela ori cine și cu ori ce scop.

Pilda dlui Iorga e o luminată chemare la trezire din această rățacire, a lumii de azi!

— Universitatea din București l'a încoronat și ea, pe urma atâtor fapte bune pentru neam, — cu aceea, că l'a ales Rector al Universității, — adică cel mai înalt Director al acestei, celei mai înalte Școli din Țară.

Poarte și cu sănătate și spre fala științei române, noua înaltă însărcinare ce l'a încredințat.

Din America.

Român ucis în munca sa.

Ziarul „America“ spune, că muncitorul Nicolae Barbu, descărcând niscai drugi de fer dintr'un vagon, în gara Struthers, Ohio, a fost prins de un asfel de drug de fer și ucis pe loc, în Februarie a. c.

Nefericitul era din Hendorf (jud. Târnava-Mare).

SĂ VIE DOMNII

să asculte puțin, ce se vorbește prin țară!..

Sămpetru-german, Mart. 929.

Dacă ascuți pe aici, prin Bănat, pe concetățenii nostri Șvabi și Unguri, când vorbesc de țara noastră și de „politica“ din ea, — îi vezi numai rătăcind și luându-le toate în batjocură, socotindu-ne țara bolnavă, încât ei nu o să aștepte prea mult până s'o ajungă sfârșitul...

— Imprumutul i-a mai dăbălat nițel, că văd și ei că prin imprumut, străinătatea ne-a dat mâna de ajutor pentru intrămare.

— De zvoana cea nouă, că statul nostru vrea să trimită în afară zeci de mii de lucrători, — unii se bucură, alții nu. Unii spun că aceia se duc să învețe în Fabricile franceze de aeroplane, c'apoi să vie acasă să fie de folos aici. Alții spun că i rău, că așa lucrători, mai ales dacă învăța binișor lucrul acolo, — *nu-ți mai vin acasă!* Francezii se bucură să i aibă, nu să ni-i mai trimită napoi! (Asta-i drept!).

Guvernul ar face lucru bun dând săracimei de lucru aci la noi, să nu fie silită a sta cu gândul tot la Canada și la Franța și pe ori-unde pe glob! Că încă s'au dus de pe aici Șvabi și Unguri destui la Canada de ani de zile. Și ce credeți că vestesc ei de acolo? Că: *nu pot trimite bani ca să și plătească datoria*

ce au făcut-o de s'au dus, — decum a plăti și din altă datorie mai veche a casei! Ei spun: Vindeți ce puteți și plătiți datoria, că noi noroc să avem să putem câștiga cât ni se cere de drum napoi; de alt „câștig“ nici nu visăm... Ne ar părea bine să ne vedem adunați atâta bani cât să venim acasă!

Să vadă conducătorii țării noastre să aibă oamenii de lucru aci la noi, să nu trebuiască să stea cu gândul pe la Canada și Franța!

Voiu mai scrie. Ales Bocca.

N'o fi cam prea luxos

PENTRU DAMENI CRUȚĂTORI?

Câteva gazete din București scot la iveală, că fostul guvern, cumpărase o casă frumoasă, deși nu din cele mai frumoase, pentru Președinția Sfatului Ministrilor, — a-nume casa Crețulescu de pe strada Știrbey-Vodă. Ministrul Președinte și cei din jurul său, aci aveau să fie găsiți în birourile (cancelariile) lor.

Noul guvern național-țărănesc a aflat că acea casă nu e destul de luxoasă (scilicet) și e la loc cam de o latură, și nu vrea să o folosească pentru Președinție, — ci a luat cu chirie strălucitul și auritul „Palat Cantacuzino“ din Calea Victoriei, la stânga cum mergi spre Șosea, — cea mai frumoasă și luxoasă casă din București! Dar trebuie să plătească pentru ea chirie (arândă) câteva milioane de Lei pe an! (Cu chiria de pe câțiva ani, ai putea zidi o casă cât de frumoasă pentru dl Președinte al guvernului).

Lumea cam dă din cap de astfel de aere de mare boerie, în niște vremuri, când toți suntem siliți să cruțăm mai mult ca ori-când, ca să nu cădem sub greul zilelor.

SCRISORI

DURERE PENTRU CEI CU BUNĂ SIMȚIRE ROMANEASCĂ

Dle Redactor! Cetind în Nr. 12 al „Libertății“ ce drept are de gând noua lege comunală, să dea limbilor străine în viața de obște la comună și județ, m'am mirat și m'am măhnit mult.

Dacă conducătorii acestui stat pot și numai să se gândească la așa ceva, destul de rău se gândesc. Ei nu văd prăpastia în care scufundă această țară, adică mai drept spus: neamul românesc, cel singur în drept a fi stăpân în această țară. Oare nu-i doare pe ei sufletul să lovească cu atâta neîndurare în dreptul limbei acestui popor? E grozavă batjocură să vrei ca limba românească, limba statului, să ajungă a fi numai suferită (cenușoacă) în orașele țării, cari toate sunt cu majorități streine, ba și în satele din ținuturile cu străini.

Ori nu e destul de dureros pentru noi, că dacă, mergi în ori-care oraș din Ardeal sau Bănat (și așa va fi și prin Bucovina și prin Basarabia!), vezi numai firme (table de-a-supra prăvăliilor) scrise în limbi

streine, cu litere mari, iar cele românești abia se zăresc. De mergem la Perceptorat, la Primărie, la Notariat, în cele mai multe locuri și se vorbește tot în limba străină care era doamnă sub stăpânirea streină.

Prin Ardeal sunt sate întregi în jurul orașelor, cari erau cuptoare de foc maghiarizator (în Basarabia rusificator) în cari românii și-au cam uitat limba și știu mai bine limba fostului stat, decât pe a lor. După noua lege, acei Români n'au lipsă să se silească a învăța limba mamei lor, că în oraș va fi doamnă și la de-regătorii, nu numai în casa orășenilor, tot limba streină! Iar străinii și mai vărtos n'au nevoie să învețe limba statului acestuia valah, — care nici nu cutează să le ceară să i învețe limba!..

Dacă se vor primi și numai în parte aceste planuri alui Stere, atât de îndrăgît de străini, de Rușii și Evreii săi, apoi ne vor blăstăma și din cer și din mormânt acei cari ne-au lăsat nouă o țară și un neam, pe care noi nu-l știm păstra mai departe, ci l risipim și i săpăm noi groapa!..

Aș vrea să am glas de arhanghel, să strig ca să zgudui pe cei dela guvern, ca să se întoarcă până nu-i prea târziu de pe calea cea rea, și să nu dea Ardealul și Bucovina și Basarabia, de nou pe mâna crunților lor dușmani!

12 Mart. 1929. COSTIN

Chichiga, 10 Mart. 1929.

Dle Redactor! Cetind în Nr. 11 al foii întâmplarea dela Alba-Iulia, cum a spintecat Șachterul pe românul Traian Panfil, — m'am încredințat că Șachterul să ține orbis de Talmudul care-i învață, că „tot ce nu-i iudeu, trebuie să piară, ca să rămână numai jidovimea, că ea a fost cel dintâi popor alui Iehova și numai ea trebuie să moștenească pământul“.

Întâmplări de acestea pentru stăpânirea creștinismului, sunt zilnice cu sutele, dar în felurite forme. Unul îl otrăvește, altul-l dă creștinilor boală rea, altul trage iaca cu cuțitul!..

Dar ai nostri cei chemați a-i arăta lumii și a-i trage la răspundere, nu cutează, — căci suntem prinși în mreaja jidovimei din toate părțile!.. — Ei văd crimele cu spirtul metilic, cu beuturile falsificate, cu cari ei jefue și omeară pe creștini și înșală grozav statul — dar tac!..

Dacă cei chemați nu vor pune pedecă acestui neam prea primejdios pentru creștini, — atunci ușor să poate să se împlinească porunca din Talmudul lor.

Afară de crășmarl și de șachteri jidani, ne-a mai dăruit Dzeu și cu o droaie de doctori (medici) jidani!.. — Așa în părțile noastre, în jud. Sălaj 80% SUNT JIDANII, cari știu și poruncile din Talmud!..

Apoi e de mirat că neamul românesc merge în descădere?!!

Stefan Varga, inv.

Saltă și te bucură — Sloan

Că acum soartea neamului românesc e încredințată pe mâni bune în — America.

Nainte cu vre-o 4 ani, ziarul „Adevărul“ și „Dimineața“ din București, aveau ca „Director“ al lor pe un Evreu, Rosenthal, care nici macar nu fusese gazetar, ci o de bună speculă, — ca ori-ce Evreu Era însă om de casă a lui Aristide Blank, Directorul „Băncii Marmorosch Blank“, și acesta îl puse Director la numitele ziare, pe care le cumpărase de mai nainte.

Intr'o zi un avocat român din București, d. Bacaloglu, se văzu atacat în chip veninos de ziarul „Adevărul“, fără a-i fi stat macar în cale. Românul se năcăji, și așteptând într'o zi pe „Directorul“ Rosenthal își făcu singur judecata izbindu-l în cap cu un obiect aspru, încât acela își perdu știrea de sine și fu multă vreme ca mut. Iși perduse graiul de spaimă. Dl Bacaloglu voia să arate că cu acești păcătoși, cari atacă o noarea creștinilor așa din chiar senin pe când nici umbră nu le făceau, — trebuie să-ți faci judecată! Era în lovitura dlui Bacaloglu, și apăsarea pumnului mulțimei de Români merse jigniți în cele mai scumpe simțăminte ale lor de către acele gazete înveninate.

Rosenthal a plecat dela „Adevărul“ pe alte plaiuri, prin Italia și Franța, nu mai știu pe unde, ca să găsească de sănătate și de alte „ghicșuri“ mai puțin primejdioase ca hulirea Românilor prin gazetele lui Blank.

Azi jupânul Rosenthal iară iesi la iveală! Venind la putere guvernul partidului național și țărănesc, și având în sinul său 4 miniștri din cei în slujba Băncii Marmorosch Blank, — poruncitorul lor, Aristide Blank, le-a cerut o „mică bunăvoință“: Să dea o încredințare de Stat lui Rosenthal, cel lovit la cap pe vremuri pentru obrăznicia sa cu Români!..

Și cum guvernul nostru de azi, nu poate zice ba la nimic ce-i cere Marmorosch Blank, — domnii miniștri s'au grăbit a l slui pe ocrotitorul lor Aristide, și i-au făcut rost bun lui Rosenthal cel alungat din țară pentru netrebnicia lui, dar neuitat de îngrijitorul său Aristide!..

Guvernul l'a numit: Trimis al țării, „atașat tehnic de presă“ pe lângă Legațiunea Română din Washington (America)!

Și Rosenthal a plecat la America, ca sol al României noi, ca sfințit pe lângă Ministrul Român de acolo, ca el să ne poarte de grijă în această țară streină, cu plată de 100.000 Lei pe lună.

Iacă, într'adevăr ce scrie ziarul „America“ al Românilor din Cleveland, (No. 35 dela 11 Febr. a. c.):

„Dl Rosenthal a sosit la Washington“

Suntem în cunoștință, că d. Iacob Rosenthal, fostul Director al ziarului „Adevărul“ din București, unul dintre cei mai de seamă ga-

zetari ai presei (foilor) române, a sosit la Washington. Dl Rosenthal a fost numit atașat tehnic (de presă) la Legația Română de guvernul de acum.

„Duminecă în 10 Februarie, comunitatea evreiască (adecă biserica lor) din New York, sub steagul „Uniunii Jidanilor Români din America“ a dat un banchet în cinstea alesului oaspe.

„Au vorbit aducând laude dlui Rosenthal, dnii Herman Speier, Beneth E Siegelstein, Leo Wofsohn, Solomon Sufrin, Konrad Bercovits, Abraham Hirsch din Filadelfia, Leon Fischer și alții.

„Vorbitorii au scos la iveală STĂRILE NOI începute în România, prin venirea la cârmă țării a dlui Iuliu Maniu.

„Dl Rosenthal a mulțumit evreilor, pentru deosebita luare aminte ce i-au dat și a poftit organizația evreiască, ca și pe toți Evreii de fel din România, să dea tot sprijinul lor țării lor de origină (din care au venit aici)... (înțelege: Jidanilor din acea țară!).“

Așa descrie foaia românească din Cleveland, pentru Românii Americani, ca lucru mare, sosirea, ca a unui Prinț, alui Rosenthal, în numele României, la America, — lăudându-l că a sosit unul din cei mai de seamă gazetari români (!!)“, când — el nici n'a fost vre-odată gazetar.

Numai orbul nu vede că am apucat pe calea — dracului! N'a aflat guvernul nostru un Român, sau macar un Creștin, vrednic a fi trimis ca sol al țării în America, decât pe băutul Rosenthal?!

Vai de noi! Și ce mult spune acest fapt, Românului cu inimă negată de firele de aur ale lui Mar-morosch-Blank...

MATINEUL

Reun. Femeilor rom. din Orăștie.

Această Reuniune cu un trecut cultural și național atât de frumos, condusă timp îndelungat de zeloasa ei Prezidentă d-na Victoria Dr. Erdeli, iar după retragerea d-sale, condusă azi cu multă inimă de d-na Aurora Dr. Dobo, — a hotărât, precum s'a arătat în această foaie, să aranjeze în primăvara aceasta un șir de festivaluri stând din bucăți de cor, recitari și câte o conferință de cuprins felurit.

Întâiul Matineu s'a ținut Duminecă 17 Martie, după amiază, în sala hotelului Central. A fost foarte cercetat și a reușit peste așteptare, pentru ce s'au trudit mult d-nele din comitet: Ienea, Lienerth, Procinchievici și d-ra Cădea.

Corul reuniunii „Armonia“, condus de prof. Prația, a cântat „Tatăl nostru“ și „Deșteaptă-te Române“. Orchestra liceului „A. Vlaicu“, instruită de prof. Prația, a acompaniat pe elevul cl. VI. Criștinu Lucian (din Săliște), care a cântat foarte frumos cu vocea-i de bariton curat, doina: „Pe marginea

Dunării“. Eleva cl. VII. Ili Dobo, a recitat drăguț, cu talentu-i cunoscut poezia: „Inchinare mamei“ de Aurelia Pop Florianu.

Prea frumoasă și plină de învățături a fost conferința adevărat academică, a d-nei Aurelia Pop Florianu, care a vorbit despre: „Evoluția femeii“. Conferințara a arătat chemarea femeii mame din trecut, care trebuie să-i rămâie și azi: să fie o podoabă a casei și a bărbatului ei. Mișcările feministe în străinătate au cerut emanciparea ei mai vârstos în timpul războiului și la noi. A stăruit mai mult asupra muncii rodnice a reuniunilor femeilor rom. din Ardeal din punct de vedere național-cultural, și în Țara-mamă umanitar. Aduce pilde din istoria veche și contimporană, pe Doamna Oltea, mama lui Ștefan cel Mare și eroina dela Jiu, Ecaterina Teodoroiu, apoi în Ardeal doamnele Cosma, Baiulescu, Hossu-Longhin. Femeia română a fost întotdeauna muncitoare națională și păvază moralității creștine. Ce e rău între noi, e împrumutare străină! Frământările și drepturile politice să fie lăsate în grija bărbatilor, femeia română bine crescută, are chemarea de a voi binele și înaintarea țării și a neamului, de a crește fii vrednici țării și neamului, prețuitori ai binelui, frumosului și a datoriei către Patrie, scopuri înalte și sfinte pentru cari trebuie să jertfească pe ale sale proprii. Din acest fel de muncă a femeii, vor avea să se reverse binefacerile asupra țării noastre.

Conferința, care a durat peste o oră, a fost ascultată cu plăcere de numerosul public, care a aplaudat viu și a felicitat călduros pe conferințiară.

Matineurile vor urma Duminecă de Duminecă.

E. M.

NOUȚĂȚI

M Sa Regina Maria în drumul Său prin străinătate, de care am scris și noi în numărul trecut, — a sosit în 17 Martie la Paris. Pentru a o întâmpina a ieșit la gară Ministrul României la Paris d. Diamandy, iar Președintele Republicii, capul Statului, a trimis întru întimpinarea înaltului oaspe pe Generalul Lasson, asemenea un trimis al Întâiului Ministru Briand, — cari au urat Reginei bun sosit în capitala Franței. M. Sa a fost condusă la Palatul Legațiunii Române, unde a luat masa. După amiază M. S. Regina și Principesa Ileana, au cercetat pe Generalul Foch, marele comandant al armatelor biruitoare în războiu, care se află bolnav, — făcându-i mare bucurie prin luarea aminte ce i-au arătat, și dorindu-i deplină însănătoșare. De aci a plecat spre Londra, — apoi va trece în Spania, la ru-deni.

Ministrul Comunicațiilor (al drumurilor și Căilor Ferate), d. gen. Alevara, s'a retras din guvern. E vorba să vie în locul d-sale d. I. Cămarășescu.

„Societatea Femeilor Române“ din Orăștie aranjează al doilea Matineu, cu caracter religios, Duminecă în 23 Martie la ora 4 p. m., (la Florii) cu următorul program:

1. Cor. — 2. „Problema răului din lume“, conf. de dl profesor V. Iacob; — 3. „Ave Maria“ de d-na Căpitan Lienerth; — 4. „Isus“ recitare de d-șoara Ili Dobo; — 5. Muzică clasică.

Onoratu public e invitat prin aceasta a lua parte.

De-ale călătoriei cu aeroplanul. O telegramă dela 18 Martie dată din New-York, vestește, că un aeroplan de călători, s'a prăbușit în apropiere de Newarkmedbews și s'a sfărâmat cu totul; 13 călători de pe el au fost omorâți pe loc, abia câțiva au scăpat cu zile greu răniți.

Banii de metal, pentru schimbul mărunț, sunt în pregătire. Când vor fi gata, se vor scoate pe încetul din folosință hârtiile de 5 și cele de 20 Lei, dându-ni-se bani mărunți, de metal, în locul lor.

Și fiindcă se cer mulți bani de metal, — fabrici streine s'au și îmbiliat să ni-i facă.

Guvernul a hotărât, să le dea o parte din acei bani spre fabricare, dar o mare parte are de gând să o fabrice aci în țară. Doar în Ardeal era și sub Unguri o Monetărie, sau Turnătorie de bani. Guvernul vrea să repună în lucrare Fabrica de bani din Ardeal, — pentru a nu mai fi silit a cere statelor streine să ne facă și banii de metal, cum ne fac, de ce?, pe cei de hârtie.

Tipografia Partidului Național-țărănesc din Cluj, cunoscută sub numirea de „Tipografia Națională“ întemeiată în Cluj după ce Conziliul Dirigent a hotărât să se mute dela Sibiu la Cluj, — a ajuns proprietara unei prea frumoase și prețioase case în Cluj. Pocăiții sâmbetiști americani, își făcuseră cuib cald în Cluj, trimițându-și aci un om de încredere al lor, pe I. Sima. Prin acesta își zidiseră ei o casă prețioasă și arătătoare, la loc de frunte, în strada Regina Maria. Aci tipăreau revista ilustrată „Realitatea“ și una ungurească de acelaș fel. Dar după câțiva ani cei de aici s'au certat cu stăpânii din America și — au ajuns cu frumoasa casă la licitație.

Casa a fost cumpărată de Partidul național-țărănesc dela guvern pentru „Tipografia Națională“ a sa, cu 7 milioane Lei. Se va mări tipografia rămasă dela pocăiți și va face să aibă partidul o tipografie mare și bogată, stând pe un picior cu marile tipografii streine. Bine că va avea unde tipări și ziarul „Patria“, care de ani de zile se tipărește în o tipografie maghiaro jidană, ceea ce era o adâncă jignire pentru tipografiile românești și pentru inimile românești.

Și dacă Partidul nu venea la guvern, multă vreme Tipografia sa din Cluj mai rămânea o tipografie sărăcuță, în casă streină, — și foaia

Partidului se tipărea tot la jidan... Ajungerea la putere a scos'o din acest năcaz.

Răscumpărare. Dl Prof. Zaharie Stanciu, și-a răscumpărat feliicitările de ziua numelui (24 Martie) dăruind 500 Lei Direcțiunii „Gimnaziului de fete“ din loc.

Regele Angliei, bolnăvit în toamnă la o sărbare pentru cei căzuți în războiu, — unde a stat cu capul descoperit pe ploaie timp prea îndelungat, — s'a întrămat, a trecut peste primejdia morții, — fiind îngrijit minunat de doctorii englezi, — dar a rămas cu scăderi sufletești mari: E turbure la cap, uită dela mână la gură, nu mai e omul voinic și deștept de naintea boalei.

De aceea guvernul a dat Moștenitorului de Tron însărcinarea de a ținea locul iubitului său tată și a semna el hârtiile de stat ce au trebuință de semnătura (iscălitura) Regelui.

Cercul Studenților Hunedoreni din București, în adunarea generală din 3 Martie 1929, și-a ales următorul comitet: Președinte: Lazăr Dânsoreanu (reales), Vice Președinte: Mihail Vaida, Secretar gen: Ioan Ivanici, Casier: Viorel Brana, Secretar de ședință: O. Drăgan; — Membri în comitet: Leonțin Părvu, Costea Iosif și D-ra Nella Jurca; — Censori: L. Cranciova, Dărbănt și E. Popa.

Adunarea Casinei. Convocare. În conformitate cu art. 9 al statutelor on. membri ai „Casinei Române“ din Orăștie sunt convocați în adunare generală ordinară, care se va ținea Duminecă în 7 Aprilie 1929 ora 11 a. m., în localul casinei. — Ordinea de zi: 1. Deschiderea adunării. 2. Aprobarea bugetului, cenzurarea și aprobarea socotelilor. 3. Darea absolutului funcționarilor. 4. Alegerea Comitetului și funcționarilor pentru anul 1929. 5. Propuneri și interpelări.

Orăștie, la 15 Martie 1929.

Dr. R. Dobo, V. Orbonaș,
președinte. casar.

„Foaia Intersantă“ nu am putut'o alătura la acest număr, fiind ocupată în pregătirea numărului mare și frumos de Paști (8 pagini).

— Numărul nostru de Paști, se va pune la postă Mercuri și Joi în săptămâna mare, — așa că Vineri, sau cel mai târziu Sâmbătă înainte de sf. Paști, să fie ajuns și în cele mai depărtate locuri.

Căutați-l la postă în Vineria mare. Dați vorbă la Primărie, să nu vă dea altora foaia, — ci numai d-voastră abonaților.

La Cinema „Astra“ din loc, se va rula Joi „Tarzan“ Voevodul Codrilor, un film instructiv în care se celebrează iscusința și istețimea omului în lupta cu natura sălbatecă.

Duminecă după masă și seara grandiosul film „Steana Revistelor“ cu artiștii Ellen Rather, Dunna Gralla și Bruno Kastner.

Pentru dl Medic Primar județan dela Deva.

Un țăran din Mada (plasa Geoagiu-de-jos) ne povestește, așa ca lucru pentru el neînsemnat, că în satul lor e „boală de grumaz“ (difterie) între copii, și au murit multiceci, că oamenii nu le pot ajuta. Se uită la ei cum se zbat în ghiarele boalei, până se înădușe și rămân țepeni.

— Bine, zicem noi, dar dat'ăți de știre Doctorului cercual (de circumscriptie)?

— Mă rog, ori îi dăm ori nu, că dumnealui nu vine în sat, ori ce-ar fi. N'a venit barem de 4 ani în sat.

— Nu se poate! Doar vine în toată primăvara la altoit de copii!

— La noi nu. La noi nici copiii nu-i altoește nimenea.

Și am mai înțeles din vorbele țăranului, că este în sat și boala foarte molipsitoare „erisipelul“ („brânca“), de care și se umflă obrazul și capul întreg! Și Doctorul de cerc, habar n'are! Să vie oameni la el, că el nu se duce la ei!

Știe dl Doctor Primar Județan aceste lucruri?

Dacă nu, ce măsuri crede că e dator să iee împotriva Doctorului de circumscriptie Dr. Felter, care în acest fel lasă pe Români din satele încredințate „grijei“ sale, ca să-i zecimeze boalele lipicioase?

Dorim un răspuns. Pentru că noi vom urmări lucrul și atragem prin aceasta luarea aminte și a Direcțiunii Sanitare din Craiova, asupra unor stări de lucruri, în care are vină Doctorul cercual în întâia linie, dar și Medicul Primar județan, ca unul care le suferă.

Așa ce să ne mai mirăm că poporul nostru pierde sub ochii noștri, spre marea „durere“ a doctorilor țidani, cărora le este încredințată sănătatea. Pierde cu blagoslovenia noastră, cari ar fi să avem o controlă asupra lui!.

Nr. I. 4349/1928.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul aduc la cunoștința publică că lucrurile următoare: dulap, patefon, masă etc. care în urma deciziei Nr. C. 519 din anul 1928 al judecătoriei de ocol Orăștie s'au executat în orașul Orăștie în favoarea executorului Dumitrescu Nicolae, repr. prin avocat Dr. Isidor Rada, pentru încasarea capitalului de 5640 Lei și acces. se vor vinde prin licitație publică, ce se facează termia pe 27 Martie 1929 la orele 3 p. m. în orașul Orăștie la locuința urmăritului, și toți cari au voie de a cumpăra, sunt invitați cu observarea aceea, că lucrurile sus-amintite vor fi vândute în caz necesar și sub prețul de strigare.

Orăștie la 14 Februarie 1929.

Kosztaczky
delegat judecătoresc.

Posta Redacției.

Dlul Plut. D. I. în C. Așa știm că lucrul s'a regulat între guvernul român și cel ungar, și banii aceea nu-s perduți. Intrebați la Șeful postei din Lugoj, căci credem că vă poate da lămuriri. Dacă nu. apoi dl Ioan I. Lăpădatu, acum Director la Banca Națională a României în București, vă poate da răspuns sigur, căci d-sa a fost în Comisia care a regulat astfel de pricini. Scrieți-i (pe scurt) pe adresa de mai sus.

Dsale Macovei B. în Nereju. De aici foile vi s'au trimis regulat. Vi-am trimis de nou numerii ceruți. Cere la primăria de acolo, să nu lase pe nimenea să umble cu foile d tale, că uneori cineva îți scoate „Foia Interesantă“ din Libertatea.

Dsale Mih. Almășan, în Minth. Gh. Au sosit.

**Cel mai bun
Reparator de
OROLOGE**

(clasa) se află în Orăștie, str. I. Brătianu 3. (Piața mică, casele Căldărarului). (1662) 3-3

În comuna Put, J. Hunedoara vând mobilierul unei prăvălii conținând rafturi, teighele.

Informațiuni la domeni:
Petru Cleșan, com.
1674-1-2 Put, J. Hunedoara.

CEL-CE ȘTIE

unde se află fostul Locotenent (Oberleutnant) IANCEA dela Regimentul 5 Aviatric „G. G. Jäger“ Nr. 2 din Sebenica (Bosna) — e rugat să-mi de adresa căsălat. Intorc cheltuielile ca scrisoarea.

ILARION CORDAMĂ
forestier, în Margina, J. Rădăuți (1673) 2-2 (Bucovina).

Căutăm vânzător,

pricepat în bransa: Colonizile și Manufatură cunoscând limba română și maghiară

Cooperativa „Gloria“
(1671) 2-2 Simeria

De vânzare

o țelina de 1/2 jugăr în vil, în fața „Holambului“, loc foarte potrivit pentru sădit vie.

Precum și o holdă de 1 jugăr pământ foarte bun, în hotarul comunei Căstău, dar aproape de oraș.

Reflecții a se adresa la proprietarul:

P. BELEI
(1665) 3-3 Str. N. Ierga Nr. 23.

În prăvălia sebaciei să primesc doi ucenici cari posed barem 2 clase gimnaziale.

TRAIAN BAICU, com.
(1678) 2-3 Zlatna.

Bonavil de PLĂMANI
astmatici bolnavi de pipi
scutul și anemici
săruri de sânge și slăbiți

1. mult dorita ușurare a suferințelor lor prin
Siropul VERTEȘ
4 sticle 640 Lei prin ramburs.
Spese postale și ambalaj în regie proprie.

Farmacia la „VULTURUL ALB“
Nr. 33, Lugoj Banat.

„ALBINA“, inst. de credit și de economii, Sibiu

PROSPECT DE EMISIUNE

În baza hotărârii adunării generale a acționarilor instituției de credit și de economii „ALBINA“, ținută la 9 Martie c. în Sibiu, sub empoatul Consiliu de administrație deș h de priacesta subscripție pentru o nouă emisiune de acțiuni, în scopul sporirii capitalului societății dela Lei 50,000 000 - la 100 000 000.

Noua emisiune se face în următoarele condițiuni:
1. Acționarii vechi au dreptul să opteze, cel mai târziu până la 15 Aprilie 1929, după fiecare acțiune veche a Lei 500 câte o acțiune nouă, cu prețul de Lei 500, plus o taxă de Lei 50 drept spese de emisiune.

2. Prețul acțiunilor se va vărsa conform § 9 din statut în 3 rate și anume:
30% = Lei 150 de acțiune la subscripție, plus Lei 50 drept spese de emisiune;
30% = Lei 150 de acțiune până la 31 Iulie 1929;
40% = Lei 200 de acțiuni până la 31 Octombrie 1929.

Față de acționarii cari nu vor achita vărsămintele la termen, se vor aplica dispozițiunile § 10 din statute.

3. Acționarii, cari vor face vărsămintele în rate, vor beneficia de 12% dobândă pentru anul 1929, și vor avea să plătească 15% după ratele restante; iar acționarii, cari vor vărsa până la 30 Aprilie 1929, valoarea integrală a acțiunilor, vor beneficia de intr g dividendului anului 1929.

4. Acțiunile rămase nesemnate de vechii acționari, și vor pune la dispoziție în rândul întâi vechilor acționari, dar și la reacționari, în condițiunile, ce le va fixa Consiliul de administrație.

5. Pentru exersarea dreptului de emisiune, trebuie prezentate acțiunile, fără coala de cupoane.

6. Ca locuri de subscripție și vărsăminte se designează Centrala Sibiu și Filialele: Brașov, București, Cluj, Dicio-Sănmărtin, Lugoj, Medias, Târgu-Murăș și Timișoara.

7. Pentru anunțarea la emisiune se va folosi declarațiunea anexată acestui prospect.

Sibiu, 15 Martie 1929
CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

DOUĂ GARNITURI MAȘINI PENTRU FABRICAT

ȚIGLĂ DE ȚIMENT,
sunt de vânzare, foarte puțin folosite. Tipuri moderne. Se pot plăti și în rate anticipative. Se pot vedea la:

Ioan Herța,
antreprenor, Orăștie.
(1671) 3-3

CONCURS OTAVĂ și FÎN

de vânzare, circa 20 cărășii
afilă la
TRAIAN FAUR,
brigadir silvic de control
(1679) 1-2 în Costești (p. Orăștie).

Scărmănătoare de lână

cu lăp-scărmănător, mâv
nate cu roate dela moară, — ha
stare bună. Se vând pentru că sub
scrieul sunt singur și nu mă pe
ocupa de ea. — Se pot vedea în
lucrare. (1680) 1-1

George Nica Voșan
Pian-de-sus, p. Sebeș-Alba

Casă de vânzare

în Băța — (J. Hunedoara). C
cauă mare cu 5 camere, curte c
fântână grădină încingurată de z
paternic, afișteare în piață, —
vinde din mână liberă. Adresa la

Ioan Belea
com. Băța, J. Hunedoara
(lângă Deva).
(1664) 3-3

Nicolae Timariu,
Orăștie, Str. M. Viteazul, 53
(lângă Moara din jos).
(1675) 2-2